

Op zoek naar de rol van de raadsgriffie

Door: Simone van den Hurk en David Kok

Uit het onderzoek hoe gemeenten sociale media gebruiken, blijkt dat raadsleden veel gebruik maken van sociale media. De vraag is of raadsgriffies ook gebruik maken van sociale media. En op welke manier? Doen ze dat ter ondersteuning van deze raadsleden? Of om agenda's van vergaderingen te delen? Om hele verslagen van vergaderingen te delen? Daarom dit onderzoek naar het gebruik van sociale media door raadsgriffies.

De vragenlijst is uitgezet bij alle raadsgriffies van gemeenten (408) in de maanden juli en augustus 2013. Uiteindelijk hebben 233 raadsgriffies de vragenlijst ingevuld (57 procent). Van hen maakt precies de helft gebruik van sociale media en de andere helft niet.

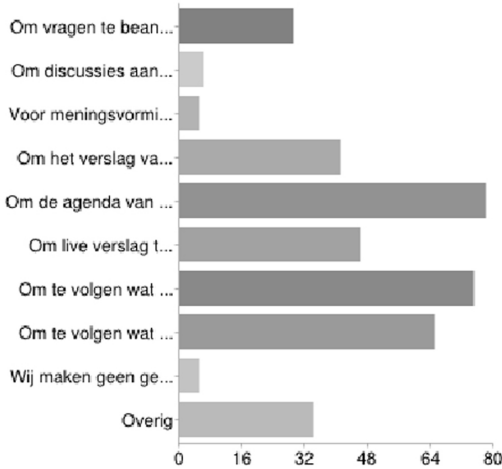
Voorzichtig begin

Raadsgriffies die al gebruik maken van sociale media, gebruiken vooral Twitter (58 procent) en Facebook (17 procent). LinkedIn maakt de top drie compleet (12 procent). Van de respondenten geeft 61 procent aan in 2013 meer gebruik te zijn gaan maken van sociale media ten opzichte van 2012. De overige respondenten geven aan dat dit gelijk is gebleven. Een overgrote meerderheid van 83 procent verwacht echter komend jaar meer gebruik te gaan maken van sociale media.

Iets meer dan de helft van de respondenten (52 procent) geeft aan nog geen strategie of visie te hebben voor het gebruik van sociale media. Ongeveer een kwart heeft er wel één en een kwart werkt er aan.

Twitter wordt vooral ingezet om de agenda van de raadsvergadering te verspreiden en te volgen wat raadsleden en bewoners online zeggen. Twitter wordt het minst gebruikt om discussies aan te gaan en voor meningsvorming. Van de raadsgriffies die Facebook gebruiken, geeft 22 procent aan hier de agenda van de raadsvergadering te verspreiden.

Raadsgriffies beginnen dus duidelijk voorzichtig te werken met sociale media. Vooral Twitter wordt ingezet om bedachtzaam informatie te zenden en te volgen wat er online gebeurt. Raadsgriffies hebben dan ook wel een idee hoeveel raadsleden bijvoorbeeld actief zijn op Twitter, maar meer dan de helft weet niet hoeveel raadsleden actief zijn op Facebook of LinkedIn.

Figuur 1: waarvoor gebruikt u Twitter

PvdA meest actief op sociale media

Aan de raadsgriffies is ook gevraagd welke politieke partijen, in hun ogen, het meest actief zijn op sociale media. De PvdA (18 procent), lokale partijen (17 procent) en de VVD (16 procent) scoren het hoogst. Volgens 62 procent van de raadsgriffies zijn raadsleden in 2013 meer van sociale media gebruik gaan maken ten opzichte van 2012. Volgens 35 procent is het gebruik gelijk gebleven. Ook denkt een ruime meerderheid (84 procent) dat raadsleden volgend jaar nog meer gebruik zullen gaan maken van deze kanalen.

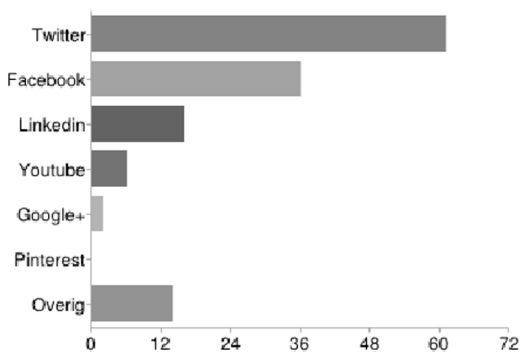
Helft van de raadsgriffies wil sociale media inzetten bij verkiezingen

In maart 2014 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Daarom is de raadsgriffies gevraagd of ze denken sociale media hiervoor in te gaan zetten. Bijna de helft van de raadsgriffies (49 procent) is dit van plan, ongeveer een derde (30 procent) heeft er nog niet over nagedacht.

Op de vraag welke kanalen ze hierbij denken te gaan gebruiken is het antwoord duidelijk: Twitter en Facebook.

Veel raadsgriffies zien nog geen meerwaarde in sociale media

Van de 118 raadsgriffiers die nog geen gebruik maken van sociale media, geeft 60 procent aan dit in de toekomst wel te willen gaan doen. Twitter en Facebook zijn dan de eerste kanalen waar men aan denkt.

Figuur 2: van welke sociale media zou u gebruik willen maken

Uit het antwoord op de vraag met welk doel deze raadsgriffies hun sociale media kanalen zouden willen inzetten, blijkt waarschijnlijk waarom ze nog geen gebruik maken van sociale media: gemiddeld vindt 50 procent de sociale media kanalen niet geschikt voor de hieronder aangegeven doeleinden. Ze vinden de kanalen vooral niet geschikt om live verslag te doen van de raadsvergadering (68 procent), discussies aan te gaan met bewoners (63 procent), het verslag van raadsvergaderingen te verspreiden (59%) en vragen te beantwoorden (57 procent). Ze zien vooral kansen in het volgen van wat raadsleden (61 procent) en bewoners (58 procent) online zeggen en het verspreiden van de agenda van de raadsvergadering (49 procent). Vooral LinkedIn zien raadsgriffies niet als geschikt kanaal om te communiceren.

	Twitter	Facebook	LinkedIn	Niet
Vragen beantwoorden van bewoners	23%	17%	2%	57%
Discussie aangaan met bewoners	13%	23%	3%	63%
Meningsvorming omtrent beleid	20%	19%	5%	55%
Verspreiden verslag raadsvergadering	34%	7%	0%	59%
Verspreiden agenda raadsvergadering	49%	13%	0%	39%
Live verslag doen van raadsvergadering	26%	5%	0%	68%
Volgen wat raadsleden online zeggen	61%	6%	1%	31%
Volgen wat bewoners online zeggen	58%	17%	2%	23%
Gemiddeld	36%	13%	2%	49%

Tabel 3: welke sociale media kanalen zou de raadsgriffie inzetten

Op de vraag waarom ze nog geen gebruik maken van sociale media, antwoorden de meeste respondenten dat het vooral een kwestie is van capaciteitsgebrek en prioriteit. Ook geven zij aan dat het gebruik van sociale media bij de raadsleden zelf ligt of dat de raad hier niet voor open staat. In veel gemeenten communiceert daarnaast de afdeling communicatie al via sociale media, ook voor de raadsgriffie. Toch zijn er ook nog veel gemeenten waar de griffier zelf nog geen meerwaarde ziet in het gebruik van deze kanalen.

Conclusie

De helft van de raadsgriffies in Nederland is zich voorzichtig aan het begeven op de sociale media. De andere helft doet dit niet uit capaciteitsgebrek of een gebrek aan geloof in deze kanalen. Ook zien we hier dat raadsgriffiers onvoldoende inzicht hebben in wat er op communicatiegebied gebeurt. Dit blijkt uit de volgende citaten:

“Mogelijk waaien deze media ook weer over”

“Het zijn geen middelen om op een voldoende niveau te communiceren”

“De Griffie moet alleen via officiële kanalen communiceren.”

“Sociale Media is voor bestuurders en raadsleden”

De vraag staat natuurlijk waarover de raadsgriffie zou kunnen of moeten berichten. Uiteraard is de meest genoemde optie de agenda van de raadsvergadering. Toch kan er, gelet op de verkiezingen, via sociale media aandacht zijn voor het objectief communiceren van informatie omtrent de verkiezingen. Juist hier kan de raadsgriffie een onpartijdige partij zijn.

Het is opvallend dat raadsgriffies Twitter als het meest geschikte kanaal zien om met burgers te communiceren. Dit blijkt uit de resultaten van zowel de raadsgriffies die wel gebruik maken van sociale media als de raadsgriffies die geen gebruik maken van sociale media. Dit is opvallend omdat Facebook (7,9 miljoen) aanzienlijk meer gebruikers heeft dan Twitter (3,3 miljoen) (bron: Newcom, 2013).

Daarnaast zijn veel mensen niet meer direct betrokken bij politieke partijen, maar nog wel in politiek geïnteresseerd. Juist een raadsgriffie kan deze mensen betrokken houden bij de lokale politiek. Uiteraard ligt hier een grote verantwoordelijkheid bij de politieke partijen zelf.

Ten slotte kunnen bewoners via nieuwe media (niet per se sociale media, maar bijvoorbeeld ook via online raadspanels) betrokken worden bij de agendapunten van de gemeenteraad. De raadsgriffie

kan deze communities onderhouden en onafhankelijk van partijvoorkeuren alle politieke partijen informeren over wat er leeft in de stad.

Dit kan nog makkelijker als gemeenten via sociale media volgen wat online over de gemeente geschreven wordt. De raadsgriffie kan, door het juist inzetten van sociale media, heel goede omgevingsanalyses maken, die raadsleden vervolgens kunnen gebruiken voor hun agenda en hun eigen raadswerk.

Kortom, raadsgriffies kunnen sociale media gebruiken om een stap dichterbij de burgers te komen, wat wellicht zal bijdragen aan een brug tussen burgers en de gemeenteraad.